

Utlåtande av rådet för bedömning av
lagstiftningen

Ärendenummer: VN/2881/2023-VNK-2

Datum: 31.1.2023

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen till arbets- och näringsministeriet om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om retroaktiv elpriskompensation samt om förlängning av betalningstiderna för elenergiräkningar

Utkastet till regeringens proposition om elpriskompensation ger en uppfattning om bakgrunden till ärendet och de viktigaste förslagen. Utkastet till proposition är skrivet på ett gott allmänspråk och utgör en koncis helhet. Man får en uppfattning om de väsentliga konsekvenserna och exemplen åskådliggör konsekvensbedömningarna. Det faktum att de övriga stödåtgärderna överlappar varandra gör det svårare att få en uppfattning om hur ändamålsenlig denna proposition är.

De väsentligaste bristerna och utvecklingsbehoven i utkastet till proposition

- i) Det sena inledandet av lagberedningen har försämrat lagberedarnas möjligheter att utvärdera olika alternativ. I propositionen bör det utvärderas vilket som är det mest ändamålsenliga och effektiva alternativet för att hjälpa hushållen.
- ii) Det finns rätt många olika stöd för att kompensera de höjda elpriserna, och det framgår inte av utkastet till proposition till vilka hushåll stödhelheten i huvudsak riktas. De sammantagna effekterna av de olika stödformerna bör utvärderas och det bör redogöras för luckorna och överlappningarna i fråga om dem.
- iii) Av utkastet till proposition framgår inte i tillräcklig utsträckning hurdana hushåll som är i störst trångmål på grund av de höjda elpriserna och varför utkastet till proposition är nödvändigt för slutförbrukare av el med goda inkomster. I propositionen bör det bedömas om propositionens konsekvenser står i rätt proportion till målet.

- iv) Det är särskilt viktigt att bedöma konsekvenserna för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna när författningar bereds med exceptionellt brådskande tidtabell. Likabehandlingen av dem som får kompensationen bör bedömas utifrån vem som behöver denna kompensation och hur kompensationen förbättrar situationen för dem som har det dåligt ställt.

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen lämnades om det utkast till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om retroaktiv elpriskompensation samt om förlängning av betalningstiderna för elräkningar (projektnummer: TEM093:00/2022), som arbets- och näringsministeriet lämnade till rådet per e-post den 29 januari 2023. Utlåtandet är offentligt.

Rådet för bedömning av lagstiftningen är medvetet om att utkastet till proposition inte ändras på basis av detta utlåtande. Arbets- och näringsministeriet har meddelat att ministeriet inte kan beakta rådets utlåtande, eftersom regeringen har bestämt att propositionen ska föredras i statsrådet den 31 januari 2023. Rådet för bedömning av lagstiftningen var tvunget att avge utlåtandet inom en exceptionellt kort tid.

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att det sena inledandet av lagberedningen och bristerna i prognostiseringen av höjningen av elpriset har försämrat lagberedarnas möjligheter att utvärdera effektiva och ändamålsenliga metoder. Kompensationen kunde eventuellt ha riktats bättre till de hushåll som mest behöver den, och alla stödformer som det tidigare beslutats om skulle kanske inte ha behövts.

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition till viss del följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan regeringens proposition lämnas till riksdagen.

Helsingfors den 31 januari 2023

Leila Kostianen

Ordförande för rådet för bedömning av lagstiftningen

Annika Collin

Specialsakkunnig, sekreterare för rådet för bedömning av lagstiftningen

Kontaktuppgifter:

Statsrådets kansli
PB 23, 00023 Statsrådet

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

LAINSÄÄDÄNNÖN
ARVIOINTINEUVOSTO

vnk.fi

tfn 0295 16001